

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 673/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ekonomické stavby, s.r.o.**, Pohranická 391, Štitáre, zastúpeného **JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o.**, advokátska kancelária, Štúrova 13, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2023 z 26. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2023 z 26. augusta 2025. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vrátiť vec späť na ďalšie konanie a priznať mu nárok na náhradu trov konania v sume 949,16 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na Okresnom súde Banská Bystrica žalobu, ktorou sa domáhal od žalovaných 1 a 2 zaplata sumy 4 650,75 eur s príslušenstvom na základe zmluvnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o budúcej zmluve o dielo uzavretej medzi sporovými stranami 5. marca 2007 (povinnosť do 7 mesiacov od podpisu zmluvy uzatvoriť riadnu zmluvu o dielo, ktorej predmetom plnenia bude zhotovenie stavby rodinného domu podľa dispozícií a špecifikácií žalovaných, ktorí boli zaviazaní pri jej nesplnení zaplatiť jednorazovú odmenu v sume 50 000 Sk s daňou z pridanej hodnoty podľa článku III ods. 3.5 zmluvy a odmenu a ďalšie hotové výdavky podľa čl. III ods. 3.6 vyčíslené v sume 206 465 Sk). Okresný súd rozsudkom z 19. júna 2018 žalobu zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Okresný súd vyhodnotil zmluvné dojednania, na ktorých je založený žalovaný nárok, za neprijateľné zmluvné podmienky, pretože ich obsah žalovaní nemohli ovplyvniť a navyše boli formulované tak, že znevýhodňovali žalovaných ako spotrebiteľov.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 14Co/10/2020 zo 16. marca 2021 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie

a sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach naň odkázal. Navyše v odôvodnení doplnil, že individuálny prístup mal sťažovateľ len v tom zmysle, že poverený pracovník osobitne konal so žalovanými ako klientmi o konkrétnych požiadavkách na výstavbu rodinného domu podľa ich predstáv. Ďalej konštatoval, že dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednanie spotrebiteľskej zmluvy medzi sporovými stranami nesie sťažovateľ ako dodávateľ, a preto aj krajský súd zastával názor, že v konaní nebolo preukázané, že dotknuté zmluvné dojednania boli so žalovanými uzavreté individuálne.

4. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré odôvodnil podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a pri tomto dovolacom dôvode namietal, že súdy porušili jeho právo na spravodlivý súdny proces, keď konali v rozpore so zásadou *iura novit curia*, keď po prijatí záveru o neprijateľnosti zmluvných podmienok, na základe ktorých sa domáhal peňažného plnenia od žalovaných, mu súdy toto plnenie nepriznali z titulu bezdôvodného obohatenia. Sťažovateľ uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a tvrdil, že rozsudok krajského súdu závisel od posúdenia otázky, ktorá dosiaľ v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu riešená nebola, a to od správnej interpretácie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa sťažovateľa je otázne, či toto ustanovenie je potrebné vykladať tak, že spotrebiteľ reálne ovplyvnil obsah určitého zmluvného ustanovenia (právny názor krajského súdu) alebo je nutné toto ustanovenie vykladať tak, že spotrebiteľ má mať reálne vytvorenú možnosť ovplyvniť obsah zmluvy a je iba na jeho zvážení, či toto právo využije (ak nesúhlasí s niektorým zmluvným ustanovením) alebo nie (právny názor sťažovateľa).

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa a žalovaným priznal právo na náhradu trov konania. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 22. októbra 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu tým, že je zjavne arbitrárne. Vychádza z nesprávnej aplikácie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka krajským súdom, pretože ustálením záveru, že možnosť ovplyvniť obsah zmluvného ustanovenia spotrebiteľom nepostačuje, ale tento ho musí spoluprocipovať, vedie súd k tomu, že sa pri hodnotení skutkových okolností sústreďí iba na to, či spotrebiteľ aktívne navrhoval znenie zmluvného ustanovenia. Pre ustálenie záveru, že pri aplikácii § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebný iba priestor na ovplyvnenie obsahu zmluvného ustanovenia, je však potrebné skúmať iné skutkové okolnosti. V dôsledku nesprávnej aplikácie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka najvyšší súd túto vec nesprávne posúdil a rozsudok krajského súdu nebol podrobený dovolaciemu prieskumu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý je poznačený arbitrárnosťou a nedostatočnosťou odôvodnenia, v ktorom súdy

zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nesprávne aplikovali § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka na zistené skutkové okolnosti, v dôsledku čoho došlo k odmietnutiu dovolania sťažovateľa.

8. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodiť limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

9. Predmetom konania pred ústavným súdom nie je hodnotenie správnosti skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základných práv sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejme nespravodlivosť.

10. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia v kontexte sťažovateľom predloženej argumentácie. Podľa ústavného súdu najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia riadne a dostatočne odpovedal na sťažovateľom v dovolaní predložené námietky.

11. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd po vyhodnotení obsahu dovolania uviedol, že tvrdené porušenie zásady *iura novit curia* nie je takou vadou konania, ktorá je porušením práva na spravodlivý proces, ale ide o otázku nesprávneho právneho posúdenia (chybná aplikácia práva na zistený skutkový stav), preto dovolanie z tohto dôvodu nie je prípustné (body 9 až 12 napadnutého uznesenia).

12. Najvyšší súd s odkazom na obsah podaného dovolania a judikatúru ústavného súdu preskúmal prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (hoci tento dôvod sťažovateľ výslovne neuplatnil, pozn.), keďže sťažovateľ v dovolaní odkázal na rozhodnutie dovolacieho súdu vo veci sp. zn. 5Cdo/196/2009. V tejto súvislosti najvyšší súd uzavrel, že sťažovateľom naznačenú otázku (či pri rešpektovaní zásady *iura novit curia* mali súdy nižších inštancií posudzovať nárok žalobcu aj podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení) krajský súd vôbec neriešil a sťažovateľ ju pred krajským súdom ani nenastolil (body 16 a 17), preto dovolanie sťažovateľa podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné.

13. Na sťažovateľom predloženú právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd reagoval v bodoch 19 až 21 odôvodnenia, pričom s poukazom na závery súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci uzavrel, že aj keď zmluva o budúcej zmluve nemala výslovne charakter formulárovej zmluvy, jej obsah bol spracovaný sťažovateľom a žalovaní nemali možnosť sa s ňou

vopred oboznámiť ani nejakým spôsobom ju pripomienkovať, pričom tento záver vyplynul z toho, že nebolo preukázané doručenie návrhu zmluvy 25. januára 2007, keďže zmluva bola vyhotovená až 13. februára 2007. Krajský súd teda nezaujal v tejto veci záver, že individuálne dojednaná zmluvná podmienka spotrebiteľskej zmluvy je taká, pri ktorej spotrebiteľ reálne ovplyvnil obsah jej zmluvného znenia. Tento záver je napokon v podstate zhodný s názorom dovolateľa, že individuálne dojednaná zmluvná podmienka je taká, pri ktorej mal spotrebiteľ reálne vytvorenú možnosť ovplyvniť jej obsah. Na základe uvedeného najvyšší súd uzavrel, že rozsudok krajského súdu nebol založený na sťažovateľom v dovolaní položenej otázke, ktorá má len akademickú povahu, a jej zodpovedanie by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene rozsudku krajského súdu. Vzhľadom na uvedené uzavrel, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné.

14. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia ústavný súd dospel k názoru, že najvyšší súd štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom odpovedal na dovolacie námietky sťažovateľa so záverom, že rozsudok krajského súdu nie je založený na sťažovateľom tvrdenej interpretácii § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale na viacerých dôkazoch preukazujúcich faktickú nemožnosť žalovaných ovplyvniť obsah jednotlivých zmluvných dojednaní. Ústavný súd preto považuje záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania za zrozumiteľný a primerane, ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnený. Právne závery najvyššieho súdu nevykazujú znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu